

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0163/2013

17.5.2013

POROČILO

o novi agendi za evropsko potrošniško politiko
(2012/2133(INI))

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

Poročevalec: Vicente Miguel Garcés Ramón

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	17
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU.....	21

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o novi agendi za evropsko potrošniško politiko (2012/2133(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, vključene v Pogodbi s členom 6 Pogodbe o Evropski uniji, in zlasti člena 38 Listine, ki določa, da politike Unije zagotavljajo visoko raven varstva potrošnikov,
- ob upoštevanju člena 26 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki določa, da „notranji trg zajema območje brez notranjih meja, na katerem je v skladu z določbami Pogodb zagotovljen prost pretok blaga, oseb, storitev in kapitala“,
- ob upoštevanju člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji, ki Unijo zavezuje k prizadevanju „za visoko konkurenčno socialno tržno gospodarstvo, usmerjeno v polno zaposlenost in socialni napredek, ter za visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja“,
- ob upoštevanju člena 9 PDEU, ki določa, da „pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti Unija upošteva zahteve, ki so povezane s spodbujanjem visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti socialni izključenosti in visoko stopnjo izobraževanja in usposabljanja ter varovanjem človekovega zdravja“,
- ob upoštevanju člena 11 PDEU, ki določa, da je treba „zahteve varstva okolja vključevati v opredelitve in izvajanje politik in dejavnosti Unije, zlasti zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja“,
- ob upoštevanju člena 12 PDEU, ki določa, da se „pri opredeljevanju in izvajanju drugih politik in dejavnosti Unije upoštevajo zahteve varstva potrošnikov“,
- ob upoštevanju členov 14, 114(3) in 169 PDEU in njenega protokola 26 o storitvah v splošnem (gospodarskem) interesu,
- ob upoštevanju člena 169(1) PDEU, ki določa, da „zato da bi podprli interese potrošnikov in zagotovili visoko raven varstva potrošnikov, Unija prispeva k varovanju zdravja, varnosti in ekonomskih interesov potrošnikov, pa tudi k spodbujanju njihove pravice do obveščenosti, izobraževanja in samoorganiziranja za zaščito njihovih interesov“,
- ob upoštevanju priporočila Sveta 98/560/ES z dne 24. septembra 1998 o razvoju konkurenčnosti sektorja evropskih avdiovizualnih in informacijskih storitev s spodbujanjem nacionalnih okvirov za doseg primerljive in učinkovite ravni varstva mladoletnikov in človekovega dostojanstva¹,
- ob upoštevanju poročila o uporabi Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (Uredba o sodelovanju na področju varstva

¹ UL L 270, 7.10.1998, str. 48.

potrošnikov – COM(2009)0336)¹,

- ob upoštevanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah)²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. decembra 2006 o skupnem stališču Sveta glede sprejetja sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa ukrepov Skupnosti na področju potrošniške politike (2007–2013)³,
- ob upoštevanju priporočila 2006/952/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o varstvu mladoletnikov in človeškega dostojanstva ter o pravici do odgovora v zvezi s konkurenčnostjo evropske avdiovizualne industrije in industrije spletnih informacijskih storitev⁴,
- ob upoštevanju Direktive 2007/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007 o spremembi Direktive Sveta 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov⁵,
- ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru z naslovom „Strategija potrošniške politike EU za obdobje 2007–2013: usposabljanje potrošnikov, izboljševanje blaginje potrošnikov, učinkovito varstvo potrošnikov“ in resolucije Parlamenta z dne 20. maja 2008 o strategiji potrošniške politike EU za obdobje 2007–2013⁶,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov, katere cilj je vzpostaviti splošni okvir pravil in načel v zvezi z akreditacijo in nadzorom trga⁷,
- ob upoštevanju Direktive 2009/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o varnosti igrač (direktiva o varnosti igrač)⁸,
- ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 29. junija 2009 o ukrepih za izboljšanje delovanja enotnega trga in njenega priporočila z dne 12. julija 2004 o prenosu v nacionalno zakonodajo direktiv, ki vplivajo na notranji trg⁹,

¹ UL L 364, 9.12.2004, str. 1.

² UL L 149, 11.6.2005, str. 22.

³ UL L 404, 30.12.2006, str. 39.

⁴ UL L 378, 27.12.2006, str. 72.

⁵ UL L 332, 18.12.2007, str. 27.

⁶ UL C 180 E, 17.7.2008, str. 26.

⁷ UL L 218, 13.8.2008, str. 30.

⁸ UL L 170, 30.6.2009, str. 1.

⁹ UL L 98, 16.4.2005, str. 47.

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. julija 2009 o izvrševanju pravnega reda Skupnosti o varstvu potrošnikov (COM(2009)0330) in poročila Komisije z dne 2. julija 2009 o uporabi Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov („Uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov“) (COM(2009)0336),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 7. julija 2009 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o usklajeni metodologiji za klasifikacijo pritožb in poizvedb potrošnikov ter poročanje o njih (COM(2009)0346) ter spremljajočega osnutka priporočila Komisije (SEC(2009)0949),
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu svetu „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. marca 2010 o varstvu potrošnikov¹,
- ob upoštevanju Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah², kodificirana različica),
- ob upoštevanju poročila profesorja Maria Montija Komisiji z dne 9. maja 2010 o oživitvi notranjega trga z naslovom „Nova strategija za enotni trg“,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2010 o uresnitvi enotnega trga za potrošnike in državljane³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. septembra 2010 o dokončnem oblikovanju notranjega trga za elektronsko poslovanje⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2010 o finančni, gospodarski in socialni krizi: Priporočila za ukrepe in pobude, ki naj bi jih sprožili (vmesno poročilo)⁵,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 22. oktobra 2010 z naslovom „Zagotavljanje učinkovitosti trgov v korist potrošnikov“ (četrti izdaja pregleda stanja potrošniških trgov) (SEC(2010)1257),
- ob upoštevanju poročila z dne 27. oktobra 2010 z naslovom Poročilo o državljanstvu EU iz leta 2010: Odpravljanje ovir za pravice državljanov EU (COM(2010)0603),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 4. marca 2011 z naslovom „Potrošniki doma na enotnem trgu“ (peta izdaja pregleda stanja potrošniških trgov) (SEC(2011)0299),

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0046.

² UL L 263, 6.10.2010, str. 15.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0186.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0320.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0376.

- ob upoštevanju letnega poročila o Evropski mreži centrov za varstvo potrošnikov v letu 2010 Urada za publikacije Evropske unije, izdanega leta 2011,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 23. junija 2011 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah potrošnikov¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2011 o bolj učinkovitem in poštenem maloprodajnem trgu²,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije iz oktobra 2011 z naslovom „Zagotavljanje učinkovitosti trgov v korist potrošnikov“ (šesta izdaja pregleda stanja potrošniških trgov) (SEC(2011)1271),
- ob upoštevanju „Krakovske izjave“ prvega foruma o enotnem trgu, ki je potekal v Krakovu (Poljska) 3. in 4. oktobra 2011,
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2011 o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope (COM(2011)0665),
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 23. oktobra 2012 o pravicah potnikov pri vseh vrstah prevoza³ in z dne 29. marca 2012 o mobilnosti in vključevanju invalidov ter evropski strategiji o invalidnosti 2010–2020⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2011 o delovanju in uporabi veljavnih pravic letalskih potnikov⁵,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom⁶,
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. novembra 2011 o programu varstva potrošnikov 2014 – 2020 (COM(2011)0707) in povezanih dokumentov (SEC(2011)1320 in SEC(2011)1321),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2011 o novi strategiji za potrošniško politiko⁷,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. decembra 2011 Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom „Evropska vizija za potnike: sporočilo o pravicah potnikov pri vseh vrstah prevoza“ (COM (2011)0898),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. januarja 2012 z naslovom „Skladen okvir za okrepitev zaupanja v enotni digitalni trg elektronskega poslovanja in spletnih storitev“ (COM(2011)0942),

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0293.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0307.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0371.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0453.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0099.

⁶ UL L 247, 13.9.2012, str. 17.

⁷ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0491.

- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 2012 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (Splošna uredba o varstvu podatkov) (COM(2012)0011),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. februarja 2012 o usklajenem evropskem pristopu h kolektivnim tožbam naproti¹,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. aprila 2012 z naslovom „Strategija za e-javna naročila“ (COM(2012)0179),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. maja 2012 z naslovom „Evropska strategija za boljši internet za otroke“ (COM(2012)0196),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. maja 2012 o strategiji za krepitev pravic ranljivih potrošnikov²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. maja 2012 o pregledu stanja notranjega trga³,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 22. maja 2012 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Evropska agenda za potrošnike – za krepitev zaupanja in rasti“ (COM(2012)0225),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 29. maja 2012 z naslovom „Pregled stanja potrošniških trgov – Potrošniki doma na enotnem trgu“ (sedma izdaja pregleda stanja potrošniških trgov) (SWD(2012)0165),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 7. decembra 2012 z naslovom „Zagotavljanje učinkovitosti trgov v korist potrošnikov“ (osma izdaja pregleda stanja potrošniških trgov) (SWD(2012)432),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 29. maja 2012 z naslovom „Pregled stanja potrošniških trgov – Potrošniki doma na enotnem trgu“ (sedma izdaja pregleda stanja potrošniških trgov) (SWD(2012)0165),
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. junija 2012 o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu (COM(2012)0238),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 19. julija 2012 o izboljšanju vidikov krepitve moči potrošnikov od leta 2012 do leta 2014 (SWD (2012)0235),
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 3. oktobra 2012 z naslovom „Akt za enotni trg II – Skupaj za novo rast“ (COM(2012)0573),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2012 o dokončanju enotnega

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0021.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0209.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0211.

digitalnega trga¹,

- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Evropska agenda za potrošnike – za krepitev zaupanja in rasti“ (COM(2012)0225),
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A7-0163/2013),
- A. ker sta spodbujanje in varstvo potrošnikov in njihovih pravic temeljni vrednoti Unije;
- B. ker igrajo potrošniki osrednjo vlogo v gospodarstvu, saj je potrošnja ena glavnih gonilnih sil rasti v Uniji;
- C. ker imajo državljani EU kot potrošniki ključno vlogo pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020, ki so pametna, vključujoča in trajnostna rast, in ker bi vloga potrošnika morala biti v skladu s tem priznana kot del gospodarske politike EU;
- D. ker je cilj Unije doseči visoko raven ozaveščenosti potrošnikov, njihovo čim vplivnejšo vlogo in čim boljše varnost zanje, kakor tudi pravo ravnovesje med konkurenčnostjo podjetij in gospodarstev v Uniji, zlasti z varovanjem zdravja, varnosti in gospodarskih interesov potrošnikov ter tudi s spodbujanjem njihovih pravic do obveščenosti, izobraževanja in organiziranja;
- E. ker potrošniki niso homogena skupina in ker je treba to različnost obravnavati v Evropski agendi za potrošnike, saj med njimi obstajajo velike razlike v smislu potrošniških znanj in veščin, ozaveščenosti o zakonodaji, odločnosti in pripravljenosti za uveljavljanje svojih pravic; ker je treba pri izvajanju Evropske agende za potrošnike upoštevati nediskriminacijo in dostopnost;
- F. ker je treba spodbuditi zaupanje potrošnikov, njihovo varnost na trgu in poznavanje njihovih pravic, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti skupinam ranljivih potrošnikov, kot so otroci, starejši in drugi potrošniki v primerih ranljivosti; ker je bistveno s tega vidika potrošnikom zagotoviti, da so v Uniji bolje zaščiteni pred tveganji zaradi proizvodov in storitev, ki lahko škodijo njihovemu zdravju ali varnosti;
- G. ker primerne in ustrezne informacije pomenijo informacije, ki so lahko dostopne, pregledne, nezavajajoče in primerljive;
- H. ker je uresničevanje pravilno delujočega notranjega trga v skladu s cilji lizbonske strategije, namreč s povečanjem rasti in delovnih mest, kar je v prid 500 milijonom potrošnikov v EU;
- I. ker je elektronsko trgovanje za vse potrošnike zelo koristno, saj ima ogromen čezmejni potencial, ki omogoča potrošnikom, da izrabijo vse koristi enotnega trga; ker je elektronsko trgovanje kot sredstvo vključevanja zelo koristno za invalidne potrošnike,

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0468.

potrošnike z omejeno mobilnostjo in potrošnike, ki živijo na podeželskih območjih z geografskimi ovirami;

- J. ker negotovost v zvezi s pravicami potrošnikov glede čezmejnih nakupov spodkopava koristi povezovanja trgov;
- K. ker razvoj elektronskega trgovanja upočasnjuje še vedno prisoten digitalni razkorak med državljani Unije, predvsem med starejšimi; ker večina javnih in zasebnih spletnih strani še vedno ni dostopna invalidnim osebam oziroma osebam z nižjo digitalno pismenostjo;
- L. ker razdrobljenost enotnega digitalnega trga ogroža pravice potrošnikov; ker nekatere spletne strani niso primerne za čezmejne nakupovalce in potrošnike; ker bosta kmalu začeli veljati direktiva o alternativnem reševanju sporov in uredba o spletnem reševanju sporov, ki bosta zagotovili uporabna orodja za potrošnike, zlasti za čezmejne transakcije; ker si uvedba ustreznih mehanizmov za vlaganje učinkovitih skupinskih tožb zasluži dodatne premislek;
- M. ker je nedavna finančna kriza poudarila, da je treba nujno zagotoviti varstvo in obveščeno potrošnikov na področju finančnih in bančnih storitev, saj bi takšni produkti lahko neposredno vplivali na njihovo splošno blaginjo, kot tudi, da potrebujemo bolj nepristransko svetovanje za potrošnike;
- N. ker Evropska agenda za potrošnike določa ukrepe za vključevanje potrošniške politike Unije, s katerimi naj bi dosegli cilje strategije Evropa 2020;
- O. ker sedanja gospodarska kriza resno vpliva tudi na kupno moč potrošnikov na enotnem trgu, zlasti na potrošnike v ranljivem položaju, ki izhaja iz njihovih socialnih ali finančnih okoliščin; ker je treba posledično pravice potrošnikov priznati do potrebne stopnje;
- P. ker mora enotni trg potrošnikom v Uniji zagotoviti dostop do široke palete visokokakovostnih izdelkov in storitev po konkurenčnih cenah; ker proizvodnja okolju prijaznih dobrin in nudenje okolju prijaznih storitev spodbuja odgovorno potrošnjo, kar bi spodbudilo trajnostni razvoj, zaposlovanje in gospodarsko rast; ker bi morala Komisija obravnavati in preučiti nove oblike potrošnje, kot je sodelovalna potrošnja;
- Q. ker bo treba z napredovanjem tehničnega in znanstvenega znanja uvesti potrebne prilagoditve glede varnosti hrane in varnosti drugih osnovnih potrošniških proizvodov;
- R. ker je treba okrepiti vlogo potrošniških združenj na vseh področjih s sprejetjem potrebnih pravnih in ekonomskih ukrepov ter jih podpreti s krepitvijo zmogljivosti; ker imajo potrošniška združenja edinstveno vlogo pri zagotavljanju zaupanja in razvoju enotnega trga;
- T. ker potniki niso zadostno obveščeni o svojih pravicah in kakovosti storitev, ki jo lahko upravičeno pričakujejo, ter imajo pogosto težave pri vlaganju pritožb in uveljavljanju svojih zakonitih pravic; ker potrebujemo smernice za lajšanje in izboljšanje uporabe različnih uredb o pravicah potnikov za vse načine prevoza; ker mora Komisija pri prihodnji reviziji direktive o paketnih potovanjih celovito preučiti vpliv elektronskega trgovanja in digitalnih trgov na vedenje potrošnikov v evropski turistični panogi;

- U. ker veljavna zakonodaja EU zagotavlja osnovno zaščito za potnike pri vseh načinih prevoza, vendar pa uporaba, nadzor in izvrševanje nekaterih pravic potnikov niso ustrezno zagotovljeni pri vseh načinih prevoza po celotni Uniji, kar škodi prostemu pretoku na enotnem trgu, saj vpliva na zaupanje državljanov, kadar potujejo, ter slabi pošteno konkurenco med prevozniki;
- V. ker je treba zagotoviti, da bo potnikom jasna razlika med neizbirnimi stroški poslovanja, ki so vključeni v prevoznine, in izbirnimi sestavinami, ki se lahko rezervirajo, v okviru računalniških sistemov rezervacij, kar ureja Uredba (ES) št. 1008/2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (prenovitev)¹, da bi tako povečali preglednost cen za potrošnike, ki rezervirajo vozovnice po internetu;
- W. ker so štirje glavni cilji, določeni v sporočilu Komisije o Evropski agendi za potrošnike,:
- 1) krepitev varnosti potrošnikov;
 - 2) izboljšanje znanja;
 - 3) krepitev izvajanja in zagotavljanje pravnih instrumentov;
 - in 4) usklajevanje pravic in ključnih politik s spremembami v družbi in gospodarstvu;
- ker bi morali Evropski parlament in nacionalni parlamenti prispevati k hitremu in učinkovitemu prenosu zakonodaje o varstvu potrošnikov;
- X. ker je Unija določila cilje za zmanjšanje emisij CO₂ za uresničitev ciljev strategije Evropa 2020 in zagotovitev, da bo glavnina preskrbe z energijo do leta 2050 zagotovljena z obnovljivimi viri energije;
- Y. ker morajo biti predlogi, ki jih je treba pripraviti, v skladu s štirimi glavnimi opredeljenimi cilji;

Krepitev osveščanja, izboljšanje znanja, varnosti in pravic potrošnikov

1. pozdravlja celovit pristop Evropske agende za potrošnike in še zlasti dejstvo, da agenda zajema skoraj vsa za potrošnike pomembna področja politike in tako daje jasno sporočilo o povečanju vloge in pomena varnosti potrošnikov in njihovih pravic na enotnem trgu ter o krepitvi potrošniških združenj; vendar poudarja, da se mora to odražati tudi v zakonodajnih in drugih predlogih Komisije;
2. pozdravlja pripravljenost Komisije, da bo sodelovala s trgovci in posredniki pri podpiranju pobud družbene odgovornosti podjetij, ki spodbujajo varnost potrošnikov; ugotavlja, da bi Komisija morala vzdrževati stalni dialog z zasebnim sektorjem, da bi bile pobude sprejete in bi se dejansko uporabljale;
3. poziva, naj se potrošnikom omogoči enostavno in učinkovito uveljavljanje njihovih pravic na osnovnih področjih, vključno na področju prehrane, zdravstvenih storitev, energetike, finančnih in digitalnih storitev, dostopa do širokopasovnih povezav, zaščite podatkov, prevoza in telekomunikacij;
4. poziva Komisijo, naj tesno sodeluje z nacionalnimi vladami pri uvajanju kampanje na ravni Unije za povečanje znanja o pravicah in interesih potrošnikov; poudarja, da je za uspeh te kampanje pomembno, da v procesu ne sodelujejo le javni sektor in organizacije

¹ UL L 293, 31.10.2008, str. 3

za varstvo potrošnikov, temveč tudi zasebni sektor;

5. meni, da je treba spodbujati elektronske platforme, kot sta mreža *European Enterprise Support Network* in spletno mesto *Your Europe*, ki prispevajo k razvoju enotnega evropskega trga ter zagotavljajo pomembne informacije za potrošnike ter mala in srednja podjetja;
6. poziva Komisijo, naj predloži predlog o tem, kako izboljšati znanje državljanov o finančnem sektorju, da bi ljudje imeli vse potrebne informacije, preden se odločijo za najem posojila; posebno pozornost bi bilo treba posvetiti mlajši generaciji in izobraževanju družbe o kratkoročnih posojilih;
7. poudarja, da usposabljanje potrošnikov zmanjšuje njihovo tveganje glede nevarnih ali ponarejenih izdelkov, spekulativnih finančnih produktov in zavajajočega oglaševanja; meni, da morata biti izobraževanje (vključno s finančnim opismenjevanjem) in krepitev moči potrošnikov vseživljenjsko in se morata začeti v šoli; poudarja, da je treba preprečiti poplavo informacij in namesto tega zmanjšati primanjkljaj znanja ter izboljšati osveščenost potrošnikov z zanesljivimi, jasnimi, primerljivimi in ciljno usmerjenimi informacijami;
8. poudarja, da ne smemo pozabiti na vlogo in usposabljanje podjetij, če želimo, da potrošniki v celoti uveljavijo svoje pravice; meni, da je dobro poznavanje pravic potrošnikov v podjetjih bistveno, če želimo doseči popolno izvajanje obstoječe zakonodaje o varstvu potrošnikov; poziva Komisijo in države članice, naj v ta namen sprejmejo potrebne ukrepe in se pri tem osredotočijo na mala in srednja podjetja;
9. na podlagi ugotovitev več anket poudarja, da so potrošniki, gledano dolgoročno, zaskrbljeni glede morebitnih razlik v kakovosti izdelkov enake znamke in v enaki embalaži, ki se prodajajo na enotnem trgu; meni, da potrošniki v različnih državah članicah nimajo dostopa do enake ravni kakovosti, ko na enotnem trgu kupujejo izdelke enake znamke in v enaki embalaži; poudarja, da ni sprejemljiva nobena oblika diskriminacije potrošnikov;
10. poziva Komisijo, naj o tem izvede tehtno preiskavo, na podlagi katere bi bilo mogoče oceniti, ali je treba prilagoditi obstoječo zakonodajo Unije; poziva Komisijo, naj obvesti Evropski parlament in potrošnike o rezultatih te preiskave;
11. poziva Komisijo, naj uvede posodobljene in enotne standarde, ki bodo zagotavljali varnost in pristnost izdelkov; v vsakem primeru upa, da bo predlog spremembe Direktive 2001/95/ES o splošni varnosti proizvodov zagotovil visoko raven varnosti potrošniških izdelkov;
12. pozdravlja predlog Komisije za uvedbo pravnega okvira za varnost proizvodov; s tega vidika poudarja pomen učinkovitega nadzora trga, saj se na enotnem evropskem trgu še vedno najdejo nevarni proizvodi, med katerimi so tudi izdelki z oznako CE;
13. poziva, naj potrošniki varno izkoristijo napredek na področju znanosti in tehnologije ter imajo dostop do informacij, nepristranskega svetovanja in instrumentov, ki so potrebni za poštene in učinkovite pravne instrumente;

14. poziva države članice in Komisijo, naj podprejo pobude, katerih namen je, da bi rezultate napredka na področju znanosti, tehnološkega razvoja in drugih inovacij pretvorili v korist za potrošnike, in sicer ob ustreznem upoštevanju zakonodaje o varnosti potrošniških izdelkov;
15. poziva k ustreznemu varstvu potrošnikov in varnosti proizvodov na trgih potrošniškega blaga, proizvedenega z nanotehnologijo ali gensko spremenjenimi organizmi;
16. poudarja, da morata biti znanstveno strokovno znanje in regulativno mnenje neodvisna in pregledna, zlasti v politiki na področju zdravja, okolja in živil, da bi zagotovili najvišjo raven varovanja zdravja potrošnikov in njihovega zaupanja;
17. poudarja, da je treba zagotoviti boljšo zaščito pravic ranljivih skupin potrošnikov, kot so otroci in starejši oziroma potrošniki v primerih ranljivosti, zlasti na področju prometa, finančnih storitev, energetike ter informacijskih in komunikacijskih tehnologij; poudarja, da tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni potrebujemo ukrepe, da bi zagotovili ustrezna jamstva za varstvo teh potrošnikov;
18. poudarja, da morajo Komisija in države članice spodbujati odgovorno in trajnostno potrošnjo v skladu s cilji strategije Evropa 2020; treba je omogočiti tudi nemoten dostop potrošnikov do trgov z vidika visoko konkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva v Uniji, ki temelji na solidarnosti; meni, da je treba nujno obravnavati tratenje hrane, zagotoviti večjo trajnost potrošniškega blaga, spodbujati recikliranje in potrošnjo rabljenega blaga ter dodatno izboljšati energetska učinkovitost proizvodov, ki so na voljo na enotnem trgu;

Za boljše izvajanje, okrepljeno izvrševanje in zagotavljanje pravnih instrumentov

19. vztraja, da bi Komisija morala še naprej skrbno spremljati, kako se uporablja zakonodaja, ki podpira razvoj enotnega trga; poziva Komisijo, naj v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije sprejme potrebne zakonske ukrepe proti tistim državam članicam, ki kršijo in ne izvajajo ali uveljavljajo zakonodaje o enotnem trgu;
20. pozdravlja dodatne zakonodajne pobude, namenjene vzpostavitvi popolnoma povezanega enotnega trga, da bi povečali konkurenco in učinkovitost ter potrošnikom v Uniji zagotovili večjo izbiro;
21. poziva predvsem Komisijo in države članice, naj zagotovijo pravočasno in dosledno izvajanje pravnega reda Unije o varstvu potrošnikov, zlasti direktive o pravicah potrošnikov¹, direktive o nepoštenih poslovnih praksah² ter direktive o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju³; nadalje poziva Komisijo in države članice, naj spremljajo učinkovitost pravnega reda o varstvu potrošnikov; izpostavlja dokaze, ki kažejo, da se državljani še vedno ne zavedajo svojih pravic na enotnem trgu, zato poziva Komisijo in države članice, naj si kot del postopka izvajanja nadalje prizadevajo za spodbujanje

¹ UL L 304, 22.11.2011, str. 64–88.

² UL L 149, 11.6.2005, str. 22–39.

³ UL L 376, 27.12.2006, str. 21–27.

razpoložljivosti jasnih in celovitih informacij za potrošnike ter informacij o razpoložljivih odškodninskih instrumentih za potrošnike;

22. poziva Komisijo, naj aktivneje pristopi k oceni stopnje, do katere imajo državljani v državah članicah dostop do bančnih računov; poziva Komisijo, naj poroča o tem, kako se spoprijema s to težavo, in poročilo o tem predloži Parlamentu do konca prvega četrletja leta 2014;
23. priporoča, da se bolje izkoristijo razpoložljivi podatki o vedenju potrošnikov, in še zlasti meni, da bi morali učinkoviteje izkoristiti izsledke pregleda stanja potrošniških trgov; zato predlaga, da Skupno raziskovalno središče opravi analizo in nadzor v obliki financiranega raziskovalnega projekta, da se določijo prednostna področja za državljane, kadar gre za vprašanje izboljšanja njihovih pravic kot potrošnikov na enotnem trgu, in skladno s tem prilagodijo vsebine, format in delo organizacij, ki informacije posredujejo potrošnikom;
24. poudarja, da morajo politike EU spodbujati sodelovanje med potrošniškimi združenji in javnimi institucijami na vseh področjih in tako olajšati dostop do potrebnih finančnih virov ter pospešiti izmenjavo dobrih praks in znanja med temi združenji; meni, da je treba vzpostaviti register evropskih združenj, ki bo pomagal pri oblikovanju takih združenj;

Usklajevanje pravic in ključnih politik gospodarskim in družbenim spremembam

25. ugotavlja, da bi se Komisija morala osredotočiti ne le na nakup digitalne vsebine v digitalnem okolju, temveč tudi na to, kako spodbujati prodajo blaga in storitev v digitalnem okolju ter povečati zaupanje potrošnikov, da bi slednji vedeli, kako lahko branijo svoje pravice in rešujejo spore, če kupijo izdelek ali storitev slabe kakovosti;
26. poziva Komisijo, naj posveti posebno pozornost varstvu potrošnikov na področju kratkoročnih posojil, saj so prav najbolj ranljivi potrošniki tisti, ki v času krize uporabljajo te finančne produkte, ne da bi se kot posojilojemalci popolnoma zavedali svojih obveznosti in tveganj;
27. opozarja, da morajo primerne in ustrezne informacije za potrošnike spremljati ukrepi za krepitev moči, da bi potrošniki lahko v celoti izkoristili priložnosti, ki se ponujajo na notranjem trgu;
28. poziva Komisijo, naj sodeluje z Evropskim parlamentom in nacionalnimi organi za izboljšanje informacij, ki so na razpolago potrošnikom, o tem, kako bolje upravljati porabo energije v gospodinjstvih;
29. meni, da je treba izpeljati čezmejne energetske projekte, ki so vključeni v program instrumenta za povezovanje Evrope, saj bo to spodbudilo konkurenčnost med dobavitelji elektrike in plina ter povečalo neodvisnost energetskega sektorja v državah članicah;
30. poziva k okrepitvi konkurenčne politike Unije in k spodbujanju pravic potrošnikov, ki bi morale imeti osrednjo vlogo v tem procesu; meni, da je ta reorganizacija še zlasti pomembna za razvoj trdnega enotnega digitalnega trga; v zvezi s tem izpostavlja pomembno vlogo spletnih strani za primerjavo cen in poudarja, da je treba zagotoviti njihovo neodvisnost;

31. poziva Komisijo in države članice, naj potrdijo sredstva, potrebna za učinkovito izvajanje agende, tudi ob upoštevanju večletnega finančnega okvira 2014–2020, in naj izvajajo sistematične ocene njihovega učinka;

Elektronsko trgovanje

32. poudarja, da je čedalje hitrejši razvoj elektronskega trgovanja, kar zadeva potrošnike, zelo pomemben, saj ponuja večjo izbiro, zlasti tistim, ki živijo na manj dostopnih, oddaljenih ali obrobni območjih, in tudi tistim z omejeno sposobnostjo gibanja, ki sicer ne bi imeli dostopa do široke izbire blaga;
33. poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za boj proti neenaki obravnavi potrošnikov na enotnem trgu zaradi obstoječih omejitev glede prodaje na daljavo, ki jih uporabljajo podjetja pri čezmejni prodaji na daljavo;
34. poudarja, da nimajo vsi potrošniki možnosti ali zmožnosti uporabe interneta in da bi bilo zato treba potrošnikom ponujati storitve po več kanalih;
35. poudarja, da je zaupanje potrošnika nujno za domačo in čezmejno elektronsko trgovanje; poudarja, da je treba zagotoviti kakovost, varnost, sledljivost in pristnost izdelkov, brez goljufij in na pošten način, pri tem pa se morajo spoštovati pravila glede varstva osebnih podatkov in zagotoviti, kjer je to ustrezno, da potrošnik poda jasno in izrecno privolitev za uporabo osebnih podatkov;
36. poudarja, da je varstvo osebnih podatkov nujen predpogoj za varstvo potrošnikov ter delovanje in rast enotnega digitalnega trga;
37. poudarja, da potrošniki pričakujejo hitre, zanesljive in konkurenčne dostavne storitve za elektronsko trgovanje, in da so dobro delujoče dostavne storitve nujne za pridobitev zaupanja potrošnikov;

Finančne storitve, naložbeni produkti in gospodarska kriza

38. pozdravlja ukrepe, ki jih je Komisija predvidela na področju finančnih storitev, in poudarja, da je treba vzpostaviti celovit pravni okvir, ki bo zagotavljal neodvisno svetovanje potrošnikom, zlasti na področju finančnih storitev; poudarja, da morajo biti tržne informacije zanesljive, jasne in primerljive ter dostopne v elektronski obliki kot tudi v drugih oblikah; poudarja, da je treba sprožiti sodne postopke zoper nepoštenim trgovskim praksam in nepoštenim pogodbenim pogojem; poudarja, da je treba varovati potrošnike, ki so „ujeti“ v enem od finančnih produktov;
39. je seznanjen z novim predlogom (COM(2013)0130, 13. marec 2013) uredbe o spremembi Uredbe (ES) št. 261/2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter Uredbe (ES) št. 2027/97 o odgovornosti letalskih prevoznikov v zvezi z letalskim prevozom potnikov in njihove prtljage; ponovno poziva, da naj bo strnjen seznam pravic potnikov, ki veljajo za vse načine prevoza, v vseh uradnih jezikih Unije na voljo čim večjemu številu ljudi;
40. poudarja, da je treba spodbujati pravico do dostopa do osnovnega plačilnega računa za vse

potrošnike in jim ponuditi jasne in ustrezne podatke o naložbenih produktih, kot je med drugim predvideno v predlogu uredbe o regulaciji ključnih informacij za naložbene produkte (COM(2012)0352); poudarja, da so potrebna stroga pravila za ureditev finančnih trgov; poudarja, da sedanja gospodarska in finančna kriza slabita položaj velikega števila potrošnikov, saj postajajo vedno bolj ranljivi; ugotavlja tudi, da vse bolj negotova delovna mesta, stopnje brezposelnosti in izguba kupne moči povečujejo neenakosti; poziva Komisijo, naj pri oblikovanju politik upošteva te nove trende;

Sodelovanje med evropskimi in nacionalnimi organi ter potrošniškimi organizacijami

42. poudarja, da potrebujemo tesno sodelovanje med evropskimi, nacionalnimi in lokalnimi organi ter potrošniškimi združenji, da se vzpostavijo posvetovalni mehanizmi in omogoči izvajanje ukrepov, predvidenih v agendi;
43. poziva Komisijo, naj bo sistem za obveščanje RAPEX (sistem hitrega obveščanja za neživilske potrošniške izdelke) preglednejši in učinkovitejši; meni, da je treba razviti mreže evropskih potrošniških središč in mrežo sodelovanja na področju varstva potrošnikov; meni, da bi Komisija morala razmisliti o vzpostavitvi sistema, kakršen je RAPEX, za storitve;

Reševanje sporov in pravni instrumenti

44. poudarja, da morajo biti odškodninski mehanizmi, kot sta alternativno ali spletno reševanje sporov, hitri, dostopni in učinkoviti; poudarja, da učinkovitega dostopa do pravnega varstva v čezmejnih sporih ne bi smele ovirati težave, ki izhajajo iz čezmejne narave spora, pomanjkanja sredstev ali nezadostnih informacij o dostopnosti pravne pomoči; zato poziva k boljšemu izvajanju Direktive Sveta 2003/8/ES z dne 27. januarja 2003 in, po potrebi, k njenemu pregledu, da se odpravijo pomanjkljivosti;
45. poudarja, da alternativno ali spletno reševanje sporov ne more nadomestiti mehanizme kolektivnih pravnih instrumentov; poziva Komisijo, naj preuči ukrepe, ki bodo vodili k uvedbi usklajenega vseevropskega mehanizma kolektivnih pravnih instrumentov na področju varstva potrošnikov, ki se bo uporabljal za čezmejne primere; poudarja, da bi neusklajene pobude znotraj Unije lahko vodile k razdrobljenosti; poudarja, da bi moral pristop Unije h kolektivnim pravnim instrumentom, če naj bodo ta dejansko učinkovita in če se želijo preprečiti morebitne zlorabe, vključevati le zastopniške tožbe subjektov, ki so ustrezno priznani na nacionalni ravni (javni organi, kot so varuhi človekovih pravic ali potrošniške organizacije); vztraja, da je treba oblikovati pristop Unije h kolektivnim pravnim instrumentom na podlagi načela možnosti izbire (*opt-in*);
46. poudarja, da je treba zagotoviti dostopnost blaga in storitev v Uniji, ki zadevajo področja, kot so grajeno okolje, prevoz ter informacijska in komunikacijska tehnologija; poziva Komisijo, naj predlaga evropski akt o dostopnosti, ki bi bil zelo velikopotezen;
47. poudarja dejstvo, da bo moral prihodnji večletni finančni okvir 2014–2020 Evropski agendi za potrošnike omogočiti zadostno financiranje;
48. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in

parlamentom držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Evropska Komisija je 22. maja 2012 objavila osnutek Evropske agende za potrošnike kot nadaljevanje strategije potrošniške politike EU za obdobje 2007–2013 (COM(2007)0099). Vsebuje skupek pobud za potrošnike v obdobju 2014–2020. Ta visoko zastavljen pristop pozdravljamo in pozivamo Komisijo, naj pripravi tudi zeleno knjigo za evropske potrošnike, ki bo koristila zvezam za varstvo potrošnikov, državljanom, parlamentom in nacionalnim vladam.

Prednostna naloga Evropske agende za potrošnike mora biti zagotavljanje varnosti hrane, zdravstvene oskrbe, energije ter finančnih in digitalnih produktov. Obenem se agenda nahaja v zadnji fazi enotnega digitalnega trga, ki zahteva spletno varstvo potrošnikov, pravno varnost, jamstva za pravice potrošnikov ter učinkovite in zanesljive dostavne storitve v primeru prevoza blaga in storitev. Potrebujemo agendo za potrošnike, ki bo zmanjšala neenakosti med evropskimi potrošniki in prispevala k nizkoogljičnemu gospodarstvu.

Na svetovni ravni se evropski potrošniki soočajo z novimi izzivi, kot na primer globalizacija trgov, pomanjkljiva finančna regulacija, digitalizacija gospodarstva in staranje prebivalstva. Zaradi vsega naštetega so velikega pomena odškodninski instrumenti in podpora potrošniškim organizacijam. Poleg tega so odločitve, ki jih morajo sprejemati potrošniki, zaradi trenutne finančne krize bolj zapletene. Zato je nujno, da imajo potrošniki dostop do učinkovitega, preglednega, zanesljivega in primerljivega obveščanja.

Postopki združevanja, ki potekajo med finančnimi institucijami, ki beležijo izgube ali so potrebovale injekcije javnega kapitala, ne bi smeli biti ireverzibilni. V takih primerih je treba razjasniti dejstva, da se dosežeta finančna stabilnost in preglednost ter se pridobi zaupanje potrošnikov.

Evropska agenda za potrošnike daje dejanski pomen načelu iz Pogodbe o Evropski uniji, v skladu s katerim morajo vse zadevne politike EU upoštevati interese potrošnikov.

Skupinam oseb, ki so posebej ranljive zaradi svojega fizičnega, psihološkega stanja ali starosti oziroma, ki postanejo ranljive zaradi svojega socialnega ali finančnega stanja, je treba nuditi posebno varstvo, tako da bodo lahko dostopale do osnovnih storitev in potrebnih finančnih virov.

Pregledi stanja potrošniških trgov in agenda za vplivnejšo vlogo potrošnikov

Nedavne raziskave Komisije kažejo, da morajo imeti potrošniki na trgih čedalje bolj razvito sposobnost odločanja. Zato si je treba prizadevati za vplivnejšo vlogo potrošnikov, da bodo bolje poznali svoje pravice in bili jasno in pregledno obveščeni, ter podpirati potrošniške organizacije ter preproste in dostopne pravne instrumente.

V peti izdaji pregleda stanja potrošniških trgov, ki ga je Komisija objavila 11. marca 2011, se opozarja na vedno večji prepad med nacionalnim in čezmejnim elektronskim trgovanjem,

večanjem revščine, težjo dostopnost materialnih dobrin in osnovnih storitev ter izredno zaskrbljenost potrošnikov glede varnosti hrane.

Sveženj za krepitev moči potrošnikov, ki ga je objavila Evropska komisija 11. aprila 2011, razkriva, da potrošniki ne poznajo svojih pravic, zaradi česar se je ponovno izkazalo, da jih je treba obveščati in usposablјati. Pri tem imajo poglobitvno vlogo javni organi, kakor tudi potrošniške organizacije, zato jim je treba zagotoviti ustrezno financiranje.

Interese potrošnikov je treba upoštevati v celoti in podpirati potrošniška združenja ter njihovo zmožnost vplivanja na Unijo in njene države članice. V tem smislu bi bilo primerno vzpostaviti evropski register združenj, ki bi ga sestavljala združenja iz vse Evrope.

Socialna in okoljska trajnost

Položaji, v katerih se znajdejo potrošniki, se v Evropski uniji zelo razlikujejo. Od skupno 499 milijonov prebivalcev je približno 80 milijonov ljudi (od tega 19 milijonov otrok) takih, ki si ne morejo privoščiti osnovnih stvari, kot je plačilo najemnine ali dostop do dostojne zdravstvene oskrbe in izobraževanja, obenem pa narašča neenakost v dostopu do hrane in socialnih storitev. Te neenake razmere za potrošnike je treba obravnavati z vidika solidarnosti, ki je značilna za evropski socialni model.

Evropska agenda za potrošnike mora preučiti, kako lahko tudi zasebna poraba prispeva k spodbujanju nizkoogljičnega gospodarstva. Vzrok za bliskovito naraščanje izpustov CO₂ v EU najdemo v prometu in energetiki. Zato bo treba bolj spodbujati lokalno porabo, da bi znižali izpuste CO₂, ki v EU izvirajo iz prometa, podpirati recikliranje in potrošnjo rabljenih predmetov ter potrošnikom nuditi izdelke, ki bodo vedno bolj energetske učinkoviti.

Treba se je zavedati, da imajo pri spodbujanju trajnostne potrošnje glavno vlogo javna naročila. Zato bi bilo treba pri javnih naročilih obvezno zagotoviti visoko stopnjo zaščite okolja, delovnih pravic in kolektivnih pogodb.

Treba je razmisliti o možnosti vzpostavitve finančne inšpekcije, ki bi ugotavljala kršitve in kaznovala institucije, ki ne spoštujejo veljavne zakonodaje, delovala pa bi na lastno pobudo oziroma po posameznih ali skupinskih prijavah potrošnikov. V primeru strank finančnih institucij, ki niso likvidne, ker je njihov denar „ujet“ v enem od finančnih produktov, bi omenjena inšpekcija proti instituciji, ki potrošniku ne ponudi razumne rešitve, sprožila postopek.

Pri pogodbah o hipotekarnem posojilu za nakup nepremičnine v primeru glavnega bivališča bi bilo treba razmisliti o možnosti, da se pri neplačilih potrošnika zaradi zunanjih okoliščin, na primer izgube zaposlitve, prekličejo vse deložacije in rubeži ter uvede moratorij na mesečno obveznost, dokler posameznik ni spet v delovnem razmerju, ali pa se hipotekarno posojilo poplača s kompenzacijo in pravico do najema z možnostjo nakupa iste nepremičnine oziroma z mesečno najemnino, ki znaša manj kot 20 % osebnega dohodka posameznika za obdobje najmanj dveh let.

Postopki združevanja med finančnimi institucijami, ki poslujejo z izgubo ali so potrebovale injekcije državnega kapitala, ne bodo ireverzibilni, saj se bo združitev lahko preklicala za

nazaj. Prav tako bo treba izpeljati notranje in zunanje preiskave, s katerimi bo mogoče pojasniti vzroke za izgubo, nadzorniki pa bodo lahko sprožili postopek, ki bo, če se ugotovijo nepravilnosti, vseboval pobude pravnega značaja, da bi ohranili finančno stabilnost, preglednost in zaupanje potrošnikov v računovodske izkaze in demokratične organe.

Varnost hrane in izdelkov

Nedavne raziskave med organizacijami članicami Evropske potrošniške organizacije kažejo, da si potrošniki najbolj želijo boljše zaščite na področju finančnih storitev in hrane. Izredno pomembno je, da so v Evropski agendi za potrošnike vključeni vidiki varnosti in označevanja hrane ter varstva potrošnikov pred požrešnostjo finančnih sistemov.

Naslednja težava, s katero se mora ukvarjati Evropska agenda za potrošnike, je zavržena hrana. V EU vsako leto ostane neporabljenih 90 milijonov ton živil. Leta 2050 bo svetovno prebivalstvo doseglo 9 milijard, potreba po hrani pa se bo povečala za 70 %. To pomeni, da se bodo svetovni kmetijski sistemi in evropski potrošniki srečali z velikimi izzivi. To je še en razlog, zakaj je treba podpirati lokalno in ekološko pridelavo hrane ter spodbujati kratko prodajno in dobavno verigo živil.

Treba je razmisliti o nujnosti zagotavljanja varnosti v prehrabeni verigi od pridelovalca do potrošnika.

Označevanje samo ni dovolj za boj proti debelosti, pesticidom in drugim nevarnim kemikalijam. Treba bi bilo prepovedati uporabo snovi, kot so umetne trans maščobe, ki se uporabljajo v večini predelanih živil in ki povzročajo bolezni srca in ožilja ter imajo za zdravstvene sisteme tudi finančne posledice. Zato je treba vztrajati pri zahtevi za obvezno energetska in ekološka označevanje, da bi izboljšali uporabne informacije za potrošnike.

Evropska agenda za potrošnike mora obravnavati postopno ukinitvev splošne uporabe antibiotikov v mesnopredelovalni industriji, saj ni zdravstvenega ozadja za to prakso, ki za javno zdravje predstavlja veliko težavo.

Komisija se mora v agendi za potrošnike konkretno zavzeti tudi za zmanjševanje izpostavljenosti potrošnikov in okolja nevarnim kemikalijam. Potrošniki so vsakodnevno izpostavljeni mešanici kemikalij, za katere se ve, da povzročajo raka in motijo hormonski sistem, kot so na primer parabeni, ki se uporabljajo kot konzervansi v skoraj vsej kozmetiki, kremah in šamponih. Ker so v teh potrošniških izdelkih nevarne kemikalije zelo razširjene, označevanje ni dovolj. Komisija mora zagotoviti, da se bo o zdravstvenih tveganjih parabenov izvedlo več raziskav. Treba bi bilo natančneje preučiti primer Danske, kjer so parabeni prepovedani v izdelkih, namenjenih majhnim otrokom.

Sistem obveščanja RAPEX mora biti preglednejši in učinkovitejši, da se bodo zakonodajalci bolje zavedali tveganj, ki jih predstavljajo določeni potrošniški izdelki. Standarde o splošni varnosti izdelkov je treba nadgraditi in izvajati, treba pa je tudi razviti oziroma izboljšati specifične standarde za nevarne izdelke. Treba je ustrezno urediti področje nanotehnologije in gensko spremenjenih organizmov, izdelki, v katerih so prisotni, pa morajo biti ustrezno označeni.

Otroci in trgi

Otroci so ena izmed najranljivejših skupin potrošnikov in so izpostavljeni obširnemu oglaševanju. Otroke je treba nujno in čim prej zaščititi pred oglaševanjem nezdrave hrane.

Na Švedskem je od leta 1991 prepovedano neposredno televizijsko oglaševanje za otroke, mlajše od 12 let. Otroci so otroci in ne potrošniki. Zato mora biti razmislek o prepovedi neposrednega oglaševanja za otroke, mlajše od 12 let, med prednostnimi nalogami agende za potrošnike.

Obenem pa je tudi treba preprečiti, da bi bili otroci izpostavljeni snovem, ki so lahko nevarne za zdravje.

Digitalno okolje

Spodbujanje interesov „digitalnih potrošnikov“ predstavlja velik izziv za prihodnjo evropsko potrošniško politiko. Potrošnikom je treba zagotoviti varno digitalno okolje in dostop do telekomunikacijskih omrežij ter pri tem zlasti spoštovati varstvo osebnih podatkov. Telekomunikacijski trg EU mora poleg tega zagotoviti pravico potrošnika do izbire.

Izvajanje in pravni instrumenti

Kolektivni pravni instrumenti in alternativno reševanje sporov morajo biti sestavni del močne strategije za potrošniško politiko. Pomembno je, da je alternativno reševanje sporov vključeno na prednostni seznam akta za enotni trg, vendar alternativne možnosti brez alternativnih sistemov ne delujejo pravilno. Komisija bi morala hitro pripraviti zakonodajni predlog za formalno ureditev pravnega instrumenta, ki bo zagotavljal dostop do kolektivnih pravnih instrumentov.

Alternativni sistemi reševanja sporov bodo morali imeti na razpolago neodvisne razsodnike iz podjetij in v primeru finančnih institucij inšpektorje iz centralne banke (nacionalne/evropske), ki bodo razsodniki sprtih strank.

Pomembno je, da je stopnja izvajanja po vsej EU enaka in da je nadzor trga učinkovit.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	25.4.2013
Izid končnega glasovanja	+: 34 -: 2 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Bendt Bendtsen, Adam Bielan, Preslav Borissov, Jorgo Chatzimarkakis, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Thomas Händel, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Toine Manders, Franz Obermayr, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Paul Rübig, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Grofica Róza Thun Und Hohenstein, Bernadette Vergnaud
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Ashley Fox, Ildikó Gáll-Pelcz, Anna Hedh, Seán Kelly, Constance Le Grip, Morten Løkkegaard, Pier Antonio Panzeri, Patricia van der Kammen, Kerstin Westphal